

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1312

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1387

C O D I C E S

1388

C O D I C E S

P O L E M I C I.

359 ————— 555.

CCCLIX.

197 **C**odex membraneus lat. Sec. XIV. Folior. 282. f. currente calamo per duas columnas scriptus exhibit **Thomae Bradwardini** Angli *Cicestiensis*, Archiep. *Cantuariensis*, mortui an. 1349. opus infigne inscriptum: *De causa dei contra pelagium et de virtute causarum Thome de Bredewardyna Cancellarij London.* In fol. praeced. legitur: *Codex in Vaticana bibliotheca sic habet. Summa doctoris (αὐτονοματικὸς) profundi Thome Brauardini De causis Dei contra Pelagianos et de virtute Dei cause causarum. habet Cap. 52.* In editione unica, quam curavit **Henricus Savilius** Londini 1618. f. Liber tertius et ultimus, de quo hic sermonem esse censeo, *Capitibus* constat non 52. sed 53. subjunctamque habet **Bradwardini** ad Socios Collegii

Mertonensis, quo in Collegio Oxonii meruerat, *Epistola*, quae a Codice nostro abest, utpote, qui in iis C. LII. verbis: *excecatus seu pocius cecus natus*, deficit. Abest item prior ad *Mertonensis Epistola*, quam operi praefixam exhibet *Savilius*. Ceterum Codex cum editis probe concordat. De Autore vide, si placet, fontes, quos excitat *Hambergerus* T. IV. Zuverläss. Nachr. v. Schriftst. p. 561.

CCCLX.

Codex membraneus lat. non 437 unius Seculi, Folior. 270. 4. partim lineis longis, partim per duas columnas exaratus, rubricisque distinctus Sequentia complebitur: I. manu Sec. XIV. Epitomen Operis **Thomae Bradwardini**

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1312

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1389

P O L E M I C I .

1390

dini Archiep. Cantuar. de *Causa Dei contra Pelagium*, de quo diximus Cod. praeced. Praemissa est Epitomatoris Admonitiuncula, qua ausus veniam et Lectoris suffragia petit: *Magnitudinem buius operis que mihi videbatur exterius proficieni tam in authoritatum profunditate quam in earum multiplicitate constare &c.* Hanc excipit Conspectus Operis per III. Libros eorumque Capita, prout extat in Edit. Lond. 1618. f. Initium ipsius Epitomes est: *Deus est summe perfectus et bonus in tantum quod nichil melius et perfectius esse potest &c.* Finis vero L. III. c. ult. ut adeo nihil desit ad integrum vastae Tractationis Compendium.

II. fol. 81. sequitur elegantiore ejusd. Seculi manu, sed multis vocum contractionibus lectu paullo difficilius *Vocabularium Linguae Latinae*, Alphabeti ordine ita digestum, ut *Radicibus singulis Derivata et Composita* sua subjiciantur. Habet id *Prologum*, quo Autor, cuius nomen non proditur, narrat, objectam sibi secundum quietem divam *Grammaticam* ad seculis suis stipatam, multumque se negligi questam *Vocabularium* tandem istud dictasse. Ita vero infit: *Cum in nocte biemali multe lucubrationis peruijilio plurimoque in lichenis depasto oliuo usque ad conticinium ferme nitidasssem in letheum tandem soporem squarroso (scaroso, hirto, aspero) me posui letisternio. Fit strepitus intrantium. Quedam igitur celtica efferatique speciminis femi-*

*na — (Grammatica) in prelibati cunei prima fronte reuerenda maiestate incedens. leua quidem pinacem quam uenustam ex hebeno bracteisque aurulentis artice expolitam. sed dextra aliquantule prolixitatis trinodem gestabat corrigiam. ex qua scabra pubertim ingenia linguarumque uituligines leui sensim attritione purgabat &c. Videamus jam et Divae Comites. Alii manibus ad nolas (l. volas) percelendas ferulas orbiculatas. Alii uero ad tergora sulcanda uibices acerimas protendebant. ut liquidis clareret evidenciis pedagogali eos excellencia esse decusiatos. &c. Coram his itaque plagi Orbili Po steris consenso suggestu Diva primum in sui contemptores invehitur, tum dictare incipit: Ano. as. ui. amatum. tu. uerbum astrium. Inde amator. ris. unde amatorius. a. um. et hic amatorculus. diminut. Vnde plautus in penulo. Vix inquit egreque amatorculos inuenimus &c. et deinceps: Arceo. Alo. Aqua. Amicio. Acuo &c. Literis singulis novam praemittit παχαινεσιν Grammatica, totoque ad modum praedicatum decurso Alphabeto post Z. literam istud subdit ἐπιφωνη: *Istas deriuaciones secundum totius latinitatis normam prolatas. quas uestra filoli in audiencia deposui — intente suscipite et memoriter recolite &c.* Quantum e Magistræ hujus institutione profecerit Noster, sat docent adlata specimina. Nec mirum, cum illa productis *Plauti, Terentii, Virgilii, Horatii, Persii, Ovidii &c.**

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1312

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1391

C O D I C E S

1392

exemplis *Marc. Capellam*, *Augustinum*, *Isidorum*, quin et *Biblio-*
rūm et *Fl. Josephi Versiones*
aequa lance admetiatur. Verbo
Luo citat *Beatum Adelium in li-*
bro quem de Virginitate compo-
suit. *Aldbelmus* is est *Shirburnensis*
Episcopus a. 709. vivis exemptus.
 Verbo *Alo* comparet *Rabanus*,
 quo juniores Scriptorem in per-
 volvendo hoc *Lexico* me reperi-
 re non memini; *Papiam* itaque,
Job. de Garlandia, *Hugutionem*,
Job. Balbum Januens. aetate praec-
 cedit. Si patriam petas, *Galliam*
 dicam; Verbo *Alo* enim legitur:
alietus. ti. auis que gallice uocatur
artur, repone *Astur* five *Autour*.
 Et paullo infra: *Aluta. te. id est.*
pellis sutarii. que gallice dicitur
corues. Unde apud *Ducangium* in
Gloss. habes *Corvesarios*. Alterius
 linguae *Vestigia* non depre-
 hendi.

III. fol. 163. alia ejusd. Sec.
 manu: *Incipit prologus sancti ber-*
nardi abbatis clareuallis in libro de
bono (libero) arbitrio. Domino
W. (illelmo) abbati sancti teodo-
rici (frater) bernardus. Opuscul-
lum de gratia et libero arbitrio
quod illa qua scitis ratione (occa-
sione) nuper aggressus sum. deo
(eadem gratia) adiuuante peregi
ut potui &c. Initium ipsius: *Lo-*
quente me coram fratribus (deest
fratribus in edit. Paris. regia T.
 III. p. 118. 1642. f. quacum in-
 stituta collatio) aliquando et dei
 in me gratiam commendante &c.
 Opusculum integrum, sed minus
 emendatum.

IV. fol. 172. *Incipit liber S.*
Bernardi abbatis clareuallis de pre-
cepto et dispensatione. Praeit Epis-
tola: Domino Abbati columbeni
frater bernardus abbas dictus de
claraualle ualere in domino sem-
per. Rescriptum meum ad episo-
las duorum carnotencium quorun-
dam monachorum &c. Initium Li-
 bri seu Prologus: *Qua mente*
iam tacebo. Qua fronte tamen lo-
quar &c. Extat edit. cit. p. 163.
 Exemplar nostrum praecedente
 nihilo emendatus eademque ma-
 nu exaratum.

V. fol. 189. manu Sec. XV.
 Indices in *Augustini Libros de*
Civitate Dei, et quaedam Opera
 Bernardi.

VI. fol. 223. in charta, ma-
 nu Sec. XV. *Tractatus Physico*
geometricus de Proportione Mo-
tuum absque Autoris nomine,
 cuius initium: *Omnem motum suc-*
cessivum alteri in uelocitate et in
tarditate proporcionari contingit &c.
 Pertinet ad *Tractatum Propor-*
tionum acutissimi Thomae Brad-
wardini Archiep. Cantuar. a.
 1349. vivis exempti, qui post
 unam alteramque Sec. XV. edi-
 tionem legitur in *Collectione si-*
milium Opusculorum Venetiis
 1505. f. impressa, in qua pri-
 mas tenent *Bassani Politi Quae-*
stio de Modalibus et Tract. Pro-
portionum. Excerptum nostrum
 ibi incipit fol. 10. §. 2. et abrum-
 pitur in iis fol. 14. p. 2. verbis:
Iterum condensetur medium e con-
trario donec proportio b. ad istam
 — — —. Non possum silentio praee-
 terire

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1312

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1393

P O L E M I C I .

terire aureum *Boethii* effatum, quod mox sub initium *Bradwardinus* excitat: *Quisquis scientias Mathematicales pretermiserit, constat omnis Phylosophie perdidisse doctrinam.*

VII. fol. 243. iterum in membra calamo Sec. XIV. *Meditationes beati Bernardi*. Initium: *Multi multa sciunt et seipso nesciunt &c.* Integrae sunt et leguntur in Edit. *suprac.* p. 423. A nobis etiam indicatae *Codd.* pluribus. Exemplar praesens nihilo perfectius supra adductis *Bernardi* aliis.

VIII. fol. 258. manu Sec. XV. in charta *Incipiunt Sermones de quatuor instinctibus. diuino. angelico. dyabolico et humano.* Initium: *Semen cecidit in terram bonam &c.* *Hoc uerbum propositum exponitur per christum de semine uerbi &c.* Tractatus hic ad *Henr. de Virimaria Augustiniani Instituti* pertinet, ut jam ad *Codd. XC.* et plures alios observatum est.

CCCLXI.

¹⁹ Codex membraneus gall. Sec. XV. Folior. 406. fol. max. eleganti manu scriptus, literis initialibus auro, et coloribus illustratis. Continetur eo Traductio gallica seu Burgundica vasti Operis, quod *Fortalitium Fidei*, hic *Fortresse de la Foy* inscribitur. Interpres, cuius nomen in nostro Exemplari desideratur, ex *Cod. Bibl. Bernensis*, in quo tamen non nisi IV. et V. Liber Operis habetur, innotescit; ita enim ibi

1394

ad calcem legitur: *Le present Volume a este translaté de latin en françois par Pierre Richart, dit l'oiselet, Prestre et Curé de marques. Traductionem nostram eandem esse cum Bernensi, et cum ea, quam possedit Dux *Valerius* Parisiis, docuit collatio. Confer Catal. Codd. Bibl. Bernensi. Bernae 1760. p. 68. et Catalogue des Livres de la Bibl. de feu M. le Duc de la Valliere. Paris. 1783. P. I. p. 266. ubi et leges, quae de Autore Fortalitii, non *Guilelmo Totano* aut *Thoma Patriarcha Barbariensi*, aut *Bartholomaeo*, sed *Alphonso de Spina* traduntur. Adde *Clement Bibl. cur. hist. et crit. T. VIII. Leips.* 1759. p. 316. Primus, qui viri hujus a Judaismo ad Sacra christiana conversi nomen reexit, *Jo. Mariana* fuit; ita enim, dum in edit. *bisp. Historiae suae supplicium Alvari de Luna* persequitur, L. XXII. c. 13. narrat: *Acompañò a don Alvaro por el camino, y hasta el lugar, en que le justicieron, Alfonso de Espina, frayle de S. Francisco, a quel que compuso un libro llamado Fortalitium fidei, magnifico titulo, bien que poco elegante, la obra erudita y excelente por el conocimiento, que da y muestra de las cosas diuinias, y de la Escritura sagrada.* Et brevius in edit. lat. l. cit. *Alfonsus Spina monachus Franciscanus morienti affuit; is, qui fortalitium fidei edidit, splendido titulo, voce barbara, eruditum opus et divinarum rerum cognitione praestanti.**